

Sygn. akt **VI RCa 301/14**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Zofia Rutkowska

Sędziowie: SO Lech Dłuski

SR del. do SO Wioletta Obrębska (spr.)

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Niedzielska

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2015 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego **P. S.** reprezentowanego przez ojca T. S.

przeciwko **A. S.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji małoletniego powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 12 sierpnia 2014 roku

sygn. akt III RC 227/14

Oddała apelację.

Sygn. akt VI R Ca 301/14

UZASADNIENIE

Przedstawiciel ustawowy małoletniego powoda P. S.– T. J. S. wniósł o podwyższenie alimentów od A. S. na rzecz małoletniego z kwoty po 600 zł. miesięcznie do kwoty po 1000 zł. miesięcznie płatnych z góry do rąk ojca małoletniego do dnia 10 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat. Wniósł nadto o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu podał, że od dnia zasądzenia alimentów we wskazanej kwocie minęły dwa lata i małoletni ma obecnie (...) lat oraz jest uczniem III klasy Gimnazjum w O.. Wskazał, że koszty utrzymania syna stron wzrosły. Wymienił koszty edukacji małoletniego w kwocie około 800 zł rocznie, miesięczny koszt wyżywienia około 990 zł oraz koszt odzieży około 100 zł. Przyznał, że matka dziecka kupuje synowi ubrania. Podkreślił, że sporą kwotę w budżecie miesięcznym zajmują koszty utrzymania komputera, Internetu w wysokości około 200 zł. Jako stałe opłaty związane z utrzymaniem dziecka podał nadto bilet miesięczny 55 zł, kieszonkowe 50 zł, koszt wakacji letnich 1500 zł, ferii zimowych około 600 zł. Koszty utrzymania mieszkania wyliczył na kwotę około 700 zł.

Ostatecznie strona powodowa zwiększyła żądanie do kwoty 1200 zł miesięcznie.

Pozwana **A. S.** złożyła odpowiedź na pozew, której wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W motywach podała, że w sposób rzetelny wywiązuje się z obowiązku alimentacyjnego, a także przyczynia się do zaspokajania potrzeb małoletniego w dodatkowym zakresie. Wskazała, że spędza z małoletnim co najmniej jedno lub dwa popołudnia w tygodniu, a także co drugi weekend, jeden tydzień ferii zimowych i jeden miesiąc wakacji letnich. Podała, że dokonuje regularnych zakupów ubrań dla małoletniego syna, a w swoim miejscu zamieszkania zapewnia mu dostęp do komputera, Internetu, telewizji, których koszty ponosi samodzielnie. Stwierdziła, iż spędzając czas z synem nie zauważyła, aby jego potrzeby związane z codziennym funkcjonowaniem i utrzymaniem uległy zwiększeniu. Zakwestionowała koszty utrzymania małoletniego wykazane przez jego ojca.

W toku postępowania pozwana uznała powództwo do kwoty 700 zł miesięcznie.

Sąd Rejonowy w Olsztynie w wyroku z dnia 12 sierpnia 2014 r. podwyższył alimenty zasądzone od pozwanej **A. S.** na rzecz małoletniego powoda **P. S.** do kwoty po 800 zł. miesięcznie, płatnej do rąk ojca **T. S.** do dnia 10 każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 1 maja 2014 r. W pozostałej części powództwo oddalił. Sąd odstąpił od obciążenia stron kosztami sądowymi, a koszty procesu między stronami wzajemnie zniósł. Wyrokowi w pkt I nadał rygor natychmiastowej wykonalności i klauzulę wykonalności.

Sąd Rejonowy ustalił, iż małoletni **P. S.** pochodzi z małżeństwa **T. S.** i **A. S.**, które wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie o sygn. VI RC 1809/09 zostało rozwiązane przez rozwód. Sąd Okręgowy zobowiązał **A. S.** do płacenia na rzecz syna alimentów w kwocie po 600 zł miesięcznie, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca, z góry z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk **T. S.** Małoletni uczęszczał wówczas do VI klasy szkoły podstawowej oraz na dodatkowe zajęcia z języka angielskiego. **T. S.** pracował w Banku (...) w S.Filia w P.osiągając dochód w wysokości 3000 zł. netto miesięcznie. Koszty jakie ponosił wynosiły miesięcznie 810 zł.

Pozwana **A. S.** pracowała w tym czasie w (...) Bank w O.na stanowisku bankier klienta zamożnego zarabiając 5000 zł brutto miesięcznie. Ponościła wydatki łącznie średnio 1260 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że obecnie małoletni **P.** rozpoczął naukę w I klasie Liceum Ogólnokształcącego w O.nr (...), nie korzysta z korepetycji. Małoletni posiada trzy jednostki komputerowe o wartości około 4000 zł każda. Komputery wymienia co dwa lata, a koszty wymiany ponosi jego ojciec. Małoletni otrzymuje od ojca kieszonkowe w kwocie 50 zł miesięcznie oraz 20-30 zł otrzymuje od babci. **T. S.** nadal jest pracownikiem banku i zarabia 3100 zł netto miesięcznie. Otrzymuje nadto 200 zł miesięcznie tytułem udziału w opłacie za wynajem domu rodzinnego.

Pozwana często kontaktuje się z synem, wspólnie spędzają określony czas w ferie i wakacje. Poza alimentami udziela mu również pomocy materialnej w postaci garderoby, książek zabawek i prezentów okazjonalnych. **A. S.** nadal pracuje w (...) Bank i osiąga średni miesięczny dochód w wysokości 4062,82 zł netto miesięcznie. Kwota ta uwzględnia premię.

W oparciu o taki stan faktyczny Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, iż w ciągu ponad 3 lat doszło do zmiany stosunków po stronie uprawnionego do alimentów, jednakże zmiany te uzasadniają jedynie niewielką modyfikację wysokości alimentów. Wskazał, że po stronie zobowiązanej do świadczenia zmiany w zakresie stosunków nie zostały wykazane. Sąd zauważył, że przede wszystkim małoletni powód jest starszy o ponad 3 lata, w związku z czym zwiększyły się jego potrzeby w zakresie wyżywienia. Jednocześnie wskazał, iż małoletni nie uczęszcza już na dodatkowe zajęcia pozalekcyjne. Sąd Rejonowy stwierdził, że całościowo usprawiedliwione koszty utrzymania powoda nie wzrosły w sposób znaczący, zaś jego ojciec nie wykazał w toku postępowania znacznych zmian w strukturze wydatków na małoletniego. Odniósł się też do kondycji finansowej **T. S.**, oceniając ją jako znacznie korzystniejszą niż ojciec małoletniego w toku postępowania usiłował wykazać. Sąd I instancji uznał natomiast, iż sytuacja finansowa i majątkowa pozwanej kształtuje się obecnie analogicznie do tej, jaką posiadała w kwietniu 2011 r. Sąd podkreślił, że **A. S.** poza dotychczasową kwotą alimentów uczestniczy także w pewnym zakresie w innych potrzebach materialnych syna

np w kosztach wycieczki oraz związanych z zakupem książek dla małoletniego, a także niemal w całości pokrywa koszty zakupu dla syna odzieży oraz obuwia. Sąd wskazał też, że pozwana zabiega o utrzymanie regularnej styczności z małoletnim spędzając z nim określony czas, w którym samodzielnie pokrywa wszelkie koszty związane z osobą małoletniego. Sąd zakwestionował podane przez ojca małoletniego wydatki związane z utrzymaniem komputerów, opierając się na dowodzie z przesłuchania małoletniego powoda. Sąd o kosztach sądowych orzekł w oparciu o art. 102 kpc, zaś o kosztach procesu w oparciu o art. 100 kpc.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie wniosła strona powodowa.

Zaskarżyła wyrok w pkt I w in fine w zakresie ustalenia daty od której pozwana winna płacić podwyższone alimenty, a także w pkt II i IV. Zarzuciła wyrokowi naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy tj. art. 328 § 2 kpc w zw. z art. 233§ 1 kpc polegające na nie wskazaniu w uzasadnieniu wyroku dowodu, na którym sąd się oparł, rozstrzygając, że pozwana winna płacić podwyższoną kwotę alimentów od dnia 1 maja 2014 r., gdy w istocie wykazanie wyższych wydatków na małoletniego dotyczy okresu przed wniesieniem pozwu, a zatem obowiązek winien być orzeczony od dnia 20 lutego; naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy tj. art. 233 kpc przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonania jego oceny z pominięciem części tego materiału, to jest rachunków i zestawień wydatków dołączonych do pozwu przy jednoczesnym braku dokumentów w tym zakresie po stronie pozwanej; sprzeczność poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie zwiększenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniego oraz możliwości zarobkowych powódki w związku z upływem ponad 3 lat od ostatniego rozstrzygnięcia w sprawie ustalającej wysokość alimentów; sprzeczność poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie pokrywania przez pozwaną kosztów wyjazdów dziecka na wakacje, zakupu niemalże w całości ubrań i obuwia, czy książek, kiedy w rzeczywistości takie twierdzenia nie polegają na prawdzie i brak jest dowodów na poparcie przytoczonych ustaleń Sądu Rejonowego.

Wskazując na powyższe na podstawie art. 368§ 1 kpc strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I poprzez ustalenie, iż pozwana winna płacić alimenty w podwyższonej kwocie począwszy od dnia 20 lutego 2014 r., a także w pkt II poprzez zasądzenie na rzecz małoletniego P. S. od pozwanej kwoty 400 zł tytułem uzupełnienia roszczenia powoda do żądanej kwoty 1200 zł oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów związanych z postępowaniem odwoławczym z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji strona powodowa zarzuciła, że Sąd nie posługuje się wartościami na jakie opiewają rachunki przedłożone przez powoda. Wskazała, iż ustalenia Sądu I instancji są lakoniczne i sprowadzają się do niczym nie potwierdzonych twierdzeń o rzekomym pokrywaniu zakupów ubrań i obuwia małoletniego przez pozwaną. Zarzuciła sprzeczność z materiałem dowodowym twierdzenia, że pozwana zabiera syna na wakacje i je opłaca. W uzasadnieniu apelacji podkreślono, iż rachunek matematyczny wydatków przedstawionych przez powoda jest udokumentowany rachunkami i zestawieniami wycieczek. Podano, że połowa kosztów utrzymania małoletniego wynosi miesięcznie około 970 zł, zaznaczając jednocześnie, iż udział matki w opiece nad dzieckiem jest niewielki co nie uzasadnia ustalenia, iż powinna ona ponosić koszt utrzymania syna jedynie w połowie. Przedstawiono nadto wydatki ojca małoletniego T. S. oraz wskazano, iż pozwana nie ma nikogo na utrzymaniu, a jej dochody są wysokie. W apelacji podkreślono, iż Sąd nie wskazał w uzasadnieniu motywów jakimi kierował się zasądzając podwyższoną kwotę alimentów od dnia 1 maja 2014 r., gdy poczynione ustalenia dotyczą zwiększonych potrzeb małoletniego w okresie poprzedzającym złożenie pozwu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja małoletniego powoda jest niezasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego prawidłowo ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie, a zajęte stanowisko w przekonujący sposób uzasadnił w pisemnych motywach orzeczenia. Sąd II instancji w pełni te ustalenia i wnioski podziela.

Słusznie Sąd Rejonowy wskazał, że żądana przez stronę powodową kwota alimentów w wysokości po 1200 zł. miesięcznie jest nieadekwatna do potrzeb małoletniego powoda oraz przekracza możliwości zarobkowe pozwanej.

Bezsporne jest, że matka dziecka czynnie uczestniczy w życiu małoletniego utrzymując z nim stały kontakt. Istotne jest, że połowę czasu wolnego od nauki szkolnej, w tym wakacje i ferie P. S. przebywa pod opieką pozwanej i jest wówczas na jej utrzymaniu. Sąd I instancji opierając się na tych ustaleniach zasadnie przyjął, że matka dziecka nie tylko spełnia swój obowiązek alimentacyjny w formie pieniężnej, ale także realizuje go własnymi staraniami o jego wychowanie i utrzymanie, w tym kupując mu ubrania, buty czy też książki. Wbrew zarzutom apelacji Sąd I instancji oparł się w swych ustaleniach właśnie na zebranych materiale dowodowym, w tym z zeznań małoletniego powoda. P. S. przyznał w nich, że mama kupuje mu ubrania, w postaci głównie koszulek, skarpetek, czasem spodni. Podał również, że pozwana kupuje mu czasami grę oraz kupiła mu pierwszą maszynkę do golenia. Nieuzasadnione jest żądanie strony powodowej aby Sąd uwzględnił przy ustalaniu wysokości alimentów koszty wakacji i ferii jakie małoletni spędza z ojcem. Każdy z rodziców organizuje czas dziecka stosownie do swoich możliwości finansowych i przy uwzględnieniu jego oczekiwań. Małoletni połowę wakacji i ferii przebywa pod opieką matki, która w tym czasie wyłącznie zaspokaja jego potrzeby. Dlatego nie można zgodzić się z żądaniem aby finansowała ona również czas wakacji i ferii, który małoletni spędza z ojcem, zwalniając tym samym T. S. z jego obowiązku alimentacyjnego wobec syna. Nie można natomiast robić pozwanej zarzutu z faktu, że P. S. przebywał część wakacji, którą spędza z matką, u swojej babci, gdyż wyjazd ten był na jego prośbę (k.67).

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji w uzasadnieniu dokonał obszernej analizy wydatków związanych z utrzymaniem P. S. akcentując zwiększone potrzeby w zakresie żywienia małoletniego. Prawidłowo uznał, iż całościowo usprawiedliwione koszty utrzymania powoda nie wzrosły w sposób znaczący. Nieuzasadnione są zarzuty apelacji, że ustalenia Sądu w zakresie potrzeb powoda i możliwości zarobkowej pozwanej są sprzeczne z materiałem dowodowym. Wręcz przeciwnie to twierdzenia ojca małoletniego- T. S. dotyczące wysokości wydatków związanych z utrzymaniem komputerów nie korelują z twierdzeniami małoletniego powoda, co Sąd I instancji słusznie zauważył.

W ocenie Sądu II instancji ustalona przez Sąd Rejonowy w wyroku kwota alimentów w wysokości 800 zł jest adekwatna do obecnych potrzeb małoletniego powoda. Sąd nie podziela stanowiska apelacji, że pozwana winna ponosić koszty utrzymania powoda w większej części niż jego ojciec. Zarobki pozwanej nie są dużo wyższe od dochodów T. S., zaś małoletni powód nie wymaga w wieku (...) lat bezpośredniej opieki osoby dorosłej. Wbrew twierdzeniom apelacji istotne znaczenie ma tu również fakt, że A. S. utrzymuje częste i regularne kontakty z synem.

Odnosząc się natomiast do zarzutu strony powodowej dotyczącego daty od której podwyższone zostały alimenty, słusznie skarżący podniósł, iż Sąd Rejonowy nie wspomniał o tej części rozstrzygnięcia w swym uzasadnieniu. W ocenie Sądu Okręgowego uchybienie to nie może jednak skutkować zmianą orzeczenia Sądu I instancji. Podwyższenie wysokości alimentów od daty 1 maja 2014 r. jest w pełni uzasadnione faktem, że bieżące potrzeby małoletniego do tego dnia zostały zaspokojone zarówno dość wysokimi alimentami orzeczonymi w sprawie o rozwód jak i dodatkowymi zakupami czynionymi przez pozwaną. Sąd miał też na uwadze fakt, że A. S. o żądaniu strony powodowej dowiedziała się dopiero 14 kwietnia 2014 r., kiedy doręczono jej odpis pozwu i dopiero wtedy musiała się liczyć z koniecznością uiszczenia alimentów w zwiększonej wysokości.

Mając na uwadze powyższe wywody na podstawie art. 385 kpc Sąd II instancji apelację powoda oddalił w całości.